

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců Mgr. Radovana Havelce a JUDr. Jana Vyklického v právní věci žalobce: **Thronum servis s. r. o.**, se sídlem Ostrava - Poruba, M. Kopeckého 675, zastoupeného JUDr. Pavlínou Sglundovou, advokátkou se sídlem Ostrava - Moravská Ostrava, Smetanovo nám. 7, proti žalovanému: **Krajský úřad Moravskoslezského kraje**, se sídlem Ostrava - Moravská Ostrava, 28. října 117, o přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 22. 10. 2012, č. j. MSK 128360/2012, o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 17. 9. 2015, č. j. 22 A 145/2012 – 65,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá.**
- II. Žádnému z účastníků **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I. Dosavadní průběh řízení

Městský úřad Jablunkov jako orgán ochrany zemědělského půdního fondu (dále též „*správní orgán I. stupně*“) provedl dne 25. 10. 2011 kontrolu podle § 18 odst. 3 zákona č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu (dále jen „*zákon č. 334/1992 Sb.*“ nebo „*zákon o ochraně zemědělského půdního fondu*“), při níž zjistil, že na pozemcích parc. č. 57/9, 56/1, 56/19, 56/20 a 56/8, všechny v k. ú. Bocanovice, vedených v kultuře trvalý travní porost, došlo k navezení výkopových zemín, aniž by byla sejmuta svrchní kulturní vrstva půdy a uskladněna pro účely rekultivace. Ke dni provedení kontroly tak bylo znemožněno zemědělské využití těchto pozemků.

Správní orgán I. stupně zjistil, že žalobce provedl změnu znemožňující zemědělské využití zemědělského půdního fondu v době od 25. 8. 2010 do 25. 10. 2011 Dotčená půda nebyla do jednoho roku uvedena do původního stavu. Tím se žalobce dopustil

protiprávního jednání, neboť bez souhlasu příslušného orgánu ochrany zemědělského půdního fondu odňal půdu, která je součástí zemědělského půdního fondu. Rozhodnutím ze dne 12. 9. 2012, č. j. MEJA 14446/2012, proto žalobci uložil pokutu ve výši 270.000 Kč za porušení povinnosti podle § 20 odst. 2 písm. a) zákona č. 334/1992 Sb. Žalovaný rozhodnutím ze dne 22. 10. 2012, č. j. MSK 128360/2012 zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí správního orgánu I. stupně.

Krajský soud v Ostravě rozsudkem ze dne 28. 8. 2014, č. j. 22 A 145/2012 – 36 žalované rozhodnutí zrušil podle § 76 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů a věc vrátil k dalšímu řízení. Dospěl totiž k závěru, že časové vymezení deliktního jednání žalobce je natolik široké, že způsobuje nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí spočívající v jeho nesrozumitelnosti.

Nejvyšší správní soud ke kasační stížnosti žalovaného rozsudkem ze dne 24. 7. 2015, č. j. 3 As 202/2014 – 25 tento rozsudek krajského soudu zrušil. Shledal, že dobou trvání deliktního jednání žalobce je doba odnětí půdy ze zemědělského půdního fondu uvedená ve výroku žalovaného rozhodnutí. Krajský soud proto chybně uzavřel, že výrok správního rozhodnutí je nepřezkoumatelný z hlediska časového vymezení správního deliktu. Krajský soud, vázán právním názorem Nejvyššího správního soudu, měl tedy v dalším řízení posoudit žalobní námitku, zda odnětí půdy ze zemědělského půdního fondu bez souhlasu příslušného orgánu bylo po celou dobu trvání nedovoleným a protiprávním jednáním.

Krajský soud v Ostravě ve věci rozhodl znovu rozsudkem ze dne 17. 9. 2015, č. j. 22 A 145/2012-65, žalované rozhodnutí zrušil a věc žalovanému vrátil k dalšímu řízení. Krajský soud se se žalovaným neztotožnil ve vymezení období deliktního jednání žalobce. Vycházel z toho, že podle ustanovení § 9 odst. 2 písm. c) zákona č. 334/1992 Sb. o ochraně zemědělského půdního fondu platí, že pro odnětí půdy ze zemědělského půdního fondu k nezemědělským účelům po dobu kratší jednoho roku není třeba souhlasu příslušného správního orgánu. Krajský soud uzavřel, že ze samotného vymezení časového období jednání od 25. 8. 2010 do 25. 10. 2011 není seznatelné, kdy se žalobce správního deliktu dopustil, resp. odkdy po uplynutí jednoho roku trvání navážky zeminy bylo jeho jednání již deliktní. Poukázal přitom na to, že sám žalovaný v kasační stížnosti proti rozsudku krajského soudu ze dne 28. 8. 2014, č. j. 22 A 145/2012 – 36 uvedl, že teprve po uplynutí jednoho roku od počátku navážení materiálu na zemědělské pozemky mohl uzavřít, že skutečně došlo k porušení zákona, neboť do té doby mohl žalobce navážku ještě odvézt a půdu uvést do původního stavu.

II. Kasační stížnost

Žalovaný (dále též „stěžovatel“) podal proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost, v níž uplatnil důvod nesprávného právního posouzení otázky podle § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen s. ř. s.).

K přípustnosti kasační stížnosti namítl, že se krajský soud neřídil závazným právním názorem Nejvyššího správního soudu. Rovněž uvedl, že krajský soud v řízení řešil otázku, která doposud nebyla vyřešena.

K věci samé namítl, že krajský soud podle něj příliš široce vyložil ustanovení § 9 odst. 2 písm. c) zákona o ochraně zemědělského půdního fondu. Podle názoru stěžovatele musí být půda vrácena do původního stavu ještě během jednoho roku, kdy je odňata bez souhlasu správního orgánu – např. při výkopových pracích. Pokud zemědělskou půdu v této době do původního stavu nelze uvést nebo uvedena nebyla, bylo již od počátku třeba souhlasu orgánu ochrany zemědělského půdního fondu.

Shrnul, že povaha terénní úpravy vylučuje, aby půda byla uvedena do původního stavu, neboť smyslem této úpravy je nový stav v dotčeném území. Pozemky nebyly uvedeny do původního stavu a doba trvání nezemědělského užití půdy tak přesáhla dobu jednoho roku. Uvedl, že tato činnost žalobce byla sice prokázána již ke dni 25. 8. 2010, avšak stále mohl ještě navážky odvézt a půdu uvést do původního stavu. Po uplynutí doby jednoho roku proto stěžovatel ověřil stav v dotčeném území, a teprve ke dni 25. 10. 2011 zjistil, že došlo k porušení zákona o ochraně zemědělského půdního fondu. Je přitom názoru, že žalobce potřeboval souhlas k odnětí již ode dne, kdy navážky na pozemky začaly.

Současně také namítl, že i v případě, pokud by bylo vymezení období deliktního jednání širší, nemusí to znamenat zrušení rozhodnutí. Do tohoto období totiž spadá vytváření závadného stavu a taktéž udržování tohoto stavu.

Stěžovatel uzavřel, že krajský soud nezodpověděl otázku, zda žalobce potřeboval souhlas žalovaného od počátku jeho jednání, nedokázal ani určit období spáchání deliktu, což nesprávně přičetl k tíži žalovaného.

Žalobce se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

Nejvyšší správní soud nejprve posoudil přípustnost kasační stížnosti. Kasační stížnost je podle ustanovení § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s. nepřipustná proti rozhodnutí, jímž soud rozhodl znovu poté, kdy jeho původní rozhodnutí bylo zrušeno Nejvyšším správním soudem; to neplatí, je-li jako důvod kasační stížnosti namítáno, že se soud neřídil závazným právním názorem Nejvyššího správního soudu.

Stěžovatel v kasační stížnosti výslovně namítl, že krajský soud právní názor Nejvyššího správního soudu nerespektoval. Současně taktéž napadl závěry, které předmětem předchozího řízení nebyly a krajský soud je učinil nově.

Nejvyšší správní soud nejprve posoudil, zda krajský soud respektoval závazný právní názor. Ten podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 7. 2015, č. j. 3 As 202/2014 - 25 spočíval v tom, že časové vymezení deliktního jednání je dostatečné z hlediska srozumitelnosti a přezkoumatelnosti žalovaného rozhodnutí. Nejvyšší správní soud současně krajskému soudu uložil, aby se věcně zabýval námitkou, že žalovaný ve výroku rozhodnutí dobu deliktního jednání žalobce stanovil nesprávně. Z napadeného rozsudku poté vyplývá, že krajský soud o časovém vymezení deliktního jednání nepochyboval a se žalovaným se neztotožnil pouze v názoru po dobu trvání deliktního jednání žalobce. Nejvyšší správní soud proto shledal, že krajský soud závazný právní názor

vyslovený v předchozím rozsudku kasačního soudu respektoval. Námitka stěžovatele, který napadenému rozsudku krajského soudu vytýkal opak, proto není důvodná. Vzhledem k tomu, že stěžovatel napadl i závěry, které v předchozím řízení vysloveny nebyly a soud je učinil nově, je však kasační stížnost přípustná.

Nejvyšší správní soud se dále zabýval správností právního názoru krajského soudu.

Podle § 9 odst. 1 zákona o ochraně zemědělského půdního fondu platí obecné pravidlo, že k odnětí půdy ze zemědělského půdního fondu pro nezemědělské účely je třeba souhlasu orgánu ochrany zemědělského půdního fondu. Citované ustanovení nicméně z tohoto pravidla připouští výjimky uvedené v odstavci 2 téhož ustanovení. Konkrétně podle § 9 odst. 2 písm. c) zákona, o ochraně zemědělského půdního fondu ve znění účinném do 31. 3. 2015 poté platilo, že *„souhlasu orgánu zemědělského půdního fondu není třeba, má-li být ze zemědělského půdního fondu odňata půda k nezemědělským účelům po dobu kratší než jeden rok včetně doby potřebné k uvedení půdy do původního stavu.“*

Z tohoto ustanovení vyplývá, že souhlas orgánu zemědělského půdního fondu je nezbytný tehdy, má-li odnětí půdy ze zemědělského půdního fondu přesáhnout dobu jednoho roku. V rozporu s oběma citovanými ustanoveními poté bude, pokud případné odnětí půdy k nezemědělskému účelu trvá bez souhlasu správního orgánu i po uplynutí této doby.

Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 24. 7. 2015, č. j. 3 As 202/2014 - 25 poukázal na to, že pro správnou aplikaci uvedeného ustanovení na projednávanou věc je třeba posoudit, jakým způsobem žalobce užíval pozemky k nezemědělskému účelu. Nastínil přitom dvě varianty, které podle jeho názoru připouští ustanovení § 9 odst. 2 písm. c) zákona č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu.

Pokud by odnětí půdy bylo takového charakteru, že k navrácení pozemků k původnímu zemědělskému využití mohlo dojít do doby jednoho roku, pak po tuto dobu souhlas správního orgánu potřeba nebyl. Ve druhém případě, pokud by naopak zamýšlené užití pozemku k nezemědělskému účelu bylo svou povahou trvalejšího rázu a postihlo by delší období, byl potřeba souhlas správního orgánu od počátku takového užívání pozemků. V těchto případech by totiž bylo proti smyslu výše uvedené regulace, pokud by žalobce vyžadoval souhlas k užívání těchto pozemků pro období, které teprve přesáhne dobu jednoho roku, tedy v situaci, kdy by tu reálně už od počátku byla nevratná či těžce proveditelná změna užívání pozemku na původní stav.

Nejvyšší správní soud se ztotožnil se žalovaným v tom, že rozsahu a budoucího způsobu užití dotčeného pozemku si má být vědom především jeho uživatel. Na něm proto je, aby taktéž dodržel povinnosti, které mu zákon k uvažovanému způsobu užití pozemku ukládá. Zejména při vědomí výše uvedené povinnosti, tj. že k odnětí půdy ze zemědělského půdního fondu pro nezemědělské účely je třeba souhlasu orgánu ochrany zemědělského půdního fondu, je tak povinností uživatele pozemku, aby o vynětí ze zemědělského půdního fondu požádal včas.

Stěžovatel v projednávané věci klade žalobci za vinu, že bez potřebného souhlasu k odnětí půdy v období mezi dnem 25. 8. 2010 a nejpozději k datu 25. 10. 2011 provedl změnu ve využití zemědělského půdního fondu k nezemědělským účelům. Správní orgán počátek tohoto jednání stanovil na 25. 8. 2010, neboť k tomuto dni byly zdokumentovány návozy zeminy a odpadů na dotčené pozemky a také podklady Česká inspekce životního prostředí odkazují na období nakládání s odpady od 25. 8. 2010. Konec jednání má žalovaný za prokázaný vlastním kontrolním zjištěním na místě samém dne 25. 10. 2011.

Pokud by mělo být toto žalobcovo jednání deliktní z důvodu, že se jedná o dlouhodobé odnětí půdy ze zemědělského půdního fondu, je nezbytné, aby skutková zjištění takové užívání pozemků prokázaly.

Najisto je v projednávané věci zjištěno pouze tolik, že žalobce ve vymezeném období využíval k nezemědělskému účelu půdu náležející do zemědělského půdního fondu. Žalovaný však nijak neodůvodnil, proč by změna využití dotčených pozemků měla být povolena už dne 25. 8. 2010 a proč by měla být již od tohoto data v rozporu s ustanovením § 9 odst. 1 ve spojení s § 9 odst. 2 písm. c) zákona o ochraně zemědělského půdního fondu. Sám přitom v žalovaném rozhodnutí připouští, že nastalá změna užívání pozemků byla odstranitelná, tím spíše ve lhůtě jednoho roku. Nejprve totiž uvedl, že ve lhůtě jednoho roku nebyla půda uvedena do původního stavu, v rozhodnutí dále poukázal na to, že dne 24. 5. 2012 pod č. j. MEJA 8404/2012 vyzval žalobce k provedení nápravných opatření – k odstranění navážky zeminy a jiných hromadících se odpadů. Žalovaný poté dokonce dne 17. 7. 2012 provedl místní šetření, ze kterého vyplynulo, že z dotčených pozemků byly odstraněny odpady, navezená nekulturní vytěžená zemina a hlušina byla rozhrnuta, terén byl částečně urovnán a v rámci možnosti byl založen travnatý porost.

Z uvedených okolností věci tedy vyplývá, že v projednávané věci nešlo o takovou zásadní a trvalou změnu užívání pozemku k nezemědělským účelům, která by již od počátku vyžadovala souhlas orgánu ochrany zemědělského půdního fondu. Jednání žalobce do uplynutí doby jednoho roku od začátku užívání dotčených pozemků proto bylo v souladu s ustanovením § 9 odst. 2 písm. c) zákona o ochraně zemědělského půdního fondu a nebylo protiprávní.

Podle obecných pravidel počítání času, jež v době účinnosti upravovalo ustanovení § 122 odst. 2 zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník a totožně nyní § 605 odst. 2 zákona č. 89/2012 Sb. občanský zákoník, skončila tato jednoroční lhůta (počítaná ode dne prvotní změny v užívání pozemků) uplynutím dne 25. 8. 2011. Teprve počínaje dnem 26. 8. 2011 tak bylo trvání užívání dotčených pozemků k nezemědělskému účelu bez souhlasu správního orgánu v rozporu s ustanovením § 9 odst. 1 ve spojení s § 9 odst. 2 písm. c) zákona o ochraně zemědělského půdního fondu.

Nejvyšší správní soud tak uzavírá, že žalovaný jednání žalobce mezi dny 25. 8. 2010 - 25. 10. 2011 vymezil chybně jako deliktní, neboť udržování stavu, kdy pozemky nebylo možno užívat k zemědělským účelům, bylo protiprávní až počínaje dnem 26. 8. 2011. Pro závěr, že by toto jednání bylo deliktní již od svého počátku, poté žalovaný neshromáždil dostatečné podklady a důkazy. Nejvyšší správní soud se proto v tomto závěru zcela ztotožnil s krajským soudem.

Kasační stížnost žalovaného ze všech výše uvedených důvodů není důvodná, Nejvyšší správní soud ji zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s. *in fine*).

IV. Náklady řízení

Nejvyšší správní soud o nákladech řízení rozhodl podle ustanovení § 60 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel - žalovaný procesně úspěšný nebyl, náhrada nákladů mu tedy nenáleží. Žalobce v projednávané věci sice procesně úspěšný byl a náhrada nákladů řízení by mu jinak náležela, vzhledem k tomu, že v řízení žádný úkon neučinil a ani ze spisu nevyplývá, že by mu nějaké náklady vznikly, Nejvyšší správní soud mu náhradu nákladů řízení nepřiznal.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí **nejsou** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 23. listopadu 2016

Vlašín

JUDr. Jaroslav

předseda senátu